

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce, soudkyně JUDr. Veroniky Burianové a soudce Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobce: L. K., narozený dne X,
t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Ostrov,
Vykmanov 22, 363 50 Ostrov,

proti
žalované: Vězeňská služba České republiky, Věznice Ostrov,
sídlem Vykmanov 22, 363 50 Ostrov,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 11. 2021, bez č. j., kterým bylo potvrzeno rozhodnutí o uložení kázeňského trestu žalobci ze dne 18. 11. 2021, č. j. VS-204238-3/ČJ-2021-800730,

takto:

- I. Žaloba se v části, ve které se žalobce domáhal náhrady tvrzené újmy způsobené vykonaným kázeňským trestem, odmítá.
- II. Rozhodnutí žalované ze dne 23. 11. 2021, bez č. j., kterým bylo potvrzeno rozhodnutí o uložení kázeňského trestu žalobci ze dne 18. 11. 2021, č. j. VS-204238-3/ČJ-2021-800730, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- III. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

I.

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 14. 12. 2021, doručenou Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) dne 17. 12. 2021 (ovšem zaevidovanou na správním úseku soudu až dne 18. 1. 2022), domáhal zrušení rozhodnutí žalované (resp. speciálního pedagoga POZvV) ze dne 23. 11. 2021, bez uvedení č. j. (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž byla zamítnuta stížnost žalobce proti rozhodnutí žalované (resp. vychovatele POZvV) ze dne 18. 11. 2021, č. j. VS-204238-3/ČJ-2021/800730 (dále též jen „*prvostupňové rozhodnutí*“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci dle § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVTOS“), uložen nepodmíněný kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 7 dnů, s výjimkou doby stanovené pro plnění určených úkolů programu zacházení, a to za spáchání kázeňského přestupku spočívajícího v tom, že žalobce *byl při prověrce početního stavu oddílu G konané dne 5. 10. 2021 v 8:38 hod. oblečen do černých pracovních montérek, čímž úmyslně porušil povinnost obsaženou v § 28 odst. 1 ZVTOS a čl. 6 odst. 4 Vnitřního řádu pro odsouzené věznice Ostrov* (dále jen „VŘV Ostrov“).

II.

Žaloba

3. Žalobce žádal o přezkoumání předmětného rozhodnutí o udělení kázeňského trestu.
4. Žalobce uvedl, že rozhodnutí předcházelo to, že při početní prověrce dne 5. 10. 2021 v 8:38 hodin byl oblečen do pracovních montérek, což vedlo dozorce k rozhodnutí, že mu napíše záznam o kázeňském přestupku. Své jednání žalobce vysvětlil tím, že se rozhodl převléci do pracovního oděvu na základě výzvy z tzv. „hlásky“ (interkomu), kde mu bylo již v 7:40 hodin dozorcem „IDS“ oznámeno, aby se připravil k odchodu na pracoviště (OVKT). Žalobce na OVKT vykonával pracovní činnost po dobu cca 30 měsíců, pak bylo jeho pracovní místo zrušeno a jeho činnost byla změněna na „brigádnickou“. Po uvedené výzvě se žalobce převlékl, připravil se k odchodu na pracoviště (OVKT). Po celou dobu více jak 30 měsíců se tento případ „hlásky – odchod na OVKT“ opakoval nespočítaně. Jelikož se ale v uvedený den nic nedělo a žalobce ani nebyl interkomem vyzván k ukončení jeho pohotovosti, zůstal raději stále oblečen v pracovním oděvu, aby v případě potřeby mohl hned bez prodlení k výkonu činnosti nastoupit. Doba, o kterou se jednalo, činila necelou hodinu. Žalobce k uvedenému podotkl, že mnohokrát se stalo, že k práci odcházeli i za dvě hodiny či déle od výzvy; nikdy s tím, že byl žalobce oblečen v pracovním oděvu, nebyly potíže. Tudíž výrok vychovatele o porušení § 28 odst. 1 ZVTOS a čl. 6 odst. 4 VŘV Ostrov je zcela nepřiléhavý a také nesmyslný. Žalobce byl připravený k odchodu na pracoviště a také ještě z pověření „vyššího dozorce IDS“. Žalobce nepopíral, že mu byl dán prostor pro převlečení, nicméně výzva odvolána nebyla, proto se nepřevlékl, když stále čekal na odvedení do práce.
5. Žalobce dále uvedl, že se v daném případě jednalo o osobní zaujatost dozorce prap. Š., který mu udělil kárný trest i předchozího dne (i tento trest žalobce napadl u soudu v řízení vedeném pod sp. zn. 57 A 141/2021). Žalobce namítal, že tuto zaujatost a porušování § 15 ZVTOS řešil opakovaně s vedoucím výkonu trestu p. S. a psychologkou pí. R.. Lze vše prokázat zhlédnutím kamerových záznamů za období měsíců 9 až 11 2021, kde je jasně patrné, že i jiní odsouzení při početních prověrkách stavu a k tomu mimo pracovní dobu vždy ráno v 5:45 jsou oblečení v pracovních černých montérkách, a bez potrestání.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Žalobce v dané souvislosti namítal nerovnoprávné zacházení ze strany určitých zaměstnanců věznice a žádal, aby mu soud pomohl docílit spravedlnosti.

6. Závěrem žalobce poukázal na to, že již uložený trest vykonal, a proto žádal soud, aby rozhodl také o náhradě škody za způsobenou psychickou újmu související s výkonem trestu a dále aby soud rozhodl o zahlázení trestu.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

7. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 27. 1. 2022 nejprve zrekapitulovala, že žalobce svou žalobou napadá rozhodnutí o uložení kázeňského trestu za kázeňský přestupek, kterého se „žalobce dopustil dne 5. října 2021 v 08:38 hodin, kdy byl oblečen do černých pracovních montérek mimo předepsanou dobu“.
8. K žalobě žalovaná uvedla, že ze správního spisu o předmětném kázeňském řízení jednoznačně vyplývá, že žalobce se kázeňského přestupku dopustil způsobem popsáním ve výroku rozhodnutí, přičemž v rozhodnutí je dostatečně odůvodněn druh a výše kázeňského trestu. Podle žalované je tato skutečnost potvrzována následným rozhodnutím o stížnosti žalobce proti předmětnému rozhodnutí. Žalovaná má za to, že správnost postupu je rovněž odůvodněna stanoviskem zástupce vedoucího oddělení výkonu vazby a trestu (dále jen „OVVaT“) žalované npor. Mgr. J. Š. ze dne 14. 2. 2022.
9. Žalovaná poté vyjádřila přesvědčení, že další argumentace žalobce již s přezkoumávaným rozhodnutím nijak nesouvisí.
10. Závěrem žalovaná v obecné rovině uvedla, že kázeňské řízení bylo vedeno v souladu s příslušnými ustanoveními § 46 až § 52 ZVTOS a § 58 až § 60 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů, s tím, že dle § 76 odst. 1 ZVTOS se na řízení podle tohoto zákona nevztahuje správní řád. Podle žalované rovněž bylo postupováno v souladu s nařízením generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 23/2020, o kázeňském řízení u obviněných, odsouzených a chovanců, přičemž v oblasti kázeňské pravomoci zejména v souladu s § 6 odst. 2 (*vychovatel má mj. právo ukládat kázeňský trest umístění do uzavřeného oddílu až na 7 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení*) a § 9 odst. 1 písm. a) (*o stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu je oprávněn rozhodovat speciální pedagog, uložil-li kázeňský trest vychovatel*).
11. Úplným závěrem žalovaná vyjádřila přesvědčení, že její postup je dostatečně důkazně podpořen a byl v souladu s příslušnými předpisy. Proto žalovaná navrhl, aby předmětná žaloba byla zamítnuta jako neoprávněná.

IV.

Další vyjádření žalobce

12. Žalobce nejprve v podání ze dne 24. 1. 2022 navrhl výslech šesti jím uvedených osob – rovněž odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody (dále též jen „VTOS“) – k tvrzení o zaujatosti příslušníků z řad vězeňské služby vůči jeho osobě.
13. Dále pak žalobce v podání ze dne 8. 2. 2022 opakoval návrhy výsledku svědků a poté uvedl návrh možné finanční částky za vykonaný trest ve výši cca 1 000 Kč až 1 500 Kč za den, když se domnívá, že v případě rozhodnutí v jeho prospěch má nárok na odškodné za dobu již vykonaného trestu. Žalobce doplnil, že po uzavření celé věci je pro něj nejdůležitější se

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

dostat z VTOS a vrátit se ke svým dětem.

14. V podání ze dne 2. 3. 2022 se žalobce vyjádřil k vyjádření žalované k žalobě. Nejprve uvedl, že zjistil, že tzv. černé montérky nosí kdokoli, kdykoli a za posledních 24 měsíců za to nebyl žádný odsouzený kázeňsky trestán. Opakovaně poukázal na zaujatost vůči jeho osobě a na to, že to řešil se zástupcem vedoucího nebo s vedoucím výkonu trestu. Dále soudu sdělil, že získal 15 kázeňských odměn a jednu kázeňskou odměnu za záchranu lidského života a že plní vše dle pokynu programového zacházení, přičemž celá věc kazí jeho výborné hodnocení.
15. V podání ze dne 8. 3. 2022 žalobce reagoval na vyjádření zástupce vedoucího OVVaT npor. Š. ze dne 14. 2. 2022 k žalobcově žádosti o přezkoumání udělení kázeňského trestu, které žalovaná soudu doložila společně s vyjádřením k žalobě a soud jej žalobci k jeho žádosti zaslal. S tímto vyjádřením žalobce nesouhlasil. Ke stanovení pracovní doby uvedl, že obvykle bývá stanovena v denním nařízení ředitele věznice, ovšem stává se, že se na práci odchází individuálně, pracovní doba není nikdy 100% dodržována. K tvrzení, že pracovní oděv se má nosit pouze v daný čas, žalobce uvedl, že pracovní oděv nosí každý odsouzený dle svého uvážení, tedy i v nepracovní dobu, nikdo je za to netrestá. Potrestán byl pouze žalobce. Při předmětné kontrole byli i jiní odsouzení (např. F. Š. či D. Č.) v pracovním oděvu, ale přesto nebyli řešeni.

V.

Průběh řízení

16. Soud z hlediska otázky přípustnosti předmětné žaloby poukazuje na § 52 odst. 4 ZVTOS, podle kterého *přezkoumání rozhodnutí o uložení kázeňských trestů podle § 46 odst. 3 písm. e) až h) a rozhodnutí o zabránění věci se lze domáhat u soudu za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem ve stejném rozsahu, v jakém je takový přezkum možný v řízení o přestupku.*
17. Soud v dané souvislosti konstatuje, že žaloba směřující proti napadenému rozhodnutí byla podána včas, neboť zákonná lhůta dvou měsíců byla dodržena, když napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 23. 11. 2021 a předmětná žaloba byla soudu poprvé doručena dne 17. 12. 2021. Soud dále konstatuje, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou (žalobce byl adresátem napadeného rozhodnutí), proti žalované, která je pasivně legitimována (žalované je přičitatelné jednání speciálního pedagoga POZvV, který rozhodl o žalobcově stížnosti proti prvostupňovému rozhodnutí o kázeňském přestupku) a po vyčerpání řádných opravných prostředků (proti napadenému rozhodnutí nebylo odvolání přípustné).
18. Ačkoli se z formálního hlediska nejedná o zcela bezvadnou žalobu, lze podle názoru soudu identifikovat jak žalobní body (nezákonnost napadeného rozhodnutí, když žalobce je přesvědčen, že se svým jednáním nedopustil kázeňského přestupku), tak i hlavní žalobní návrh, který z povahy věci nemůže být jiný než zrušení napadeného rozhodnutí. Soud v této souvislosti přihlédl k osobě žalobce, tj. odsouzený ve VTOS, jakož i ke skutečnosti, že žalobce podával žalobu bez právního zastoupení. Navíc soudu se ve spolupráci s žalovanou podařilo postavit najisto, jakého kázeňského řízení se žaloba týká a jaké rozhodnutí je žalobou napadáno.
19. V rámci své žaloby žalobce rovněž žádal soud, aby rozhodl o náhradě škody (psychické újmy) související s tím, že žalobce již vykonal (nezákonně) uložený kázeňský trest. V této části soud shledal žalobní návrh nepřipustným, a proto jej ve výroku I. odmítl dle § 46 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

„s. ř. s.“). Důvodem bylo to, že ve správním soudnictví poskytují správní soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon (§ 2 s. ř. s.). Soudy ve správním soudnictví rozhodují o: a) žalobách proti rozhodnutím vydaným správním orgánem; b) ochraně proti nečinnosti správního orgánu; c) ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu; d) kompetenčních žalobách (§ 4 odst. 1 s. ř. s.). Zvláštní zákon (v posuzovaném případě ZVTOS) svěřuje soudním přezkumu ve správním soudnictví pouze rozhodnutí o uložení části kázeňského trestu (§ 52 odst. 4 ZVTOS). Z uvedeného vyplývá, že správní soudy nejsou nadány pravomocí rozhodovat o náhradě tvrzené újmy vzniklé vykonáním kázeňského trestu. Bude-li žalobce i nadále chtít se domáhat tvrzené újmy, bude tak muset učinit postupem dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů. Takové nároky by ovšem musely být uplatněny způsobem uvedeným v právě odkázaném speciálním zákoně a byly by projednávány v civilním soudnictví, a to před okresním soudem, jehož příslušnost by se určila dle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“).

20. Soud z právě popsaných důvodů shledal žalobu včasnou a rovněž přípustnou v té části, ve které se žalobce domáhal soudního přezkumu napadeného, resp. prvostupňového rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, a proto přistoupil k jejímu věcnému přezkoumání. O podané žalobě soud rozhodoval bez nařízení jednání ve smyslu § 51 odst. 2 s. ř. s., neboť byly dány níže popsané důvody pro rozhodnutí bez nařízení jednání ve smyslu § 76 odst. 1 s. ř. s.

VI.

Posouzení věci soudem

21. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. soud vycházel při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě. Soud rovněž přezkoumal napadené rozhodnutí z pohledu vad, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (srov. § 76 s. ř. s.).
22. Poté, co soud přezkoumal napadené i prvostupňové rozhodnutí a rovněž žalovanou postoupený správní spis, dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná**.
23. Soud předesílá, že neprováděl žalobcem navržené důkazy svědeckými výpověďmi vyjmenovaných odsouzených, jakož i kamerovými záznamy za měsíce září, říjen a listopad 2011, neboť tyto důkazy byly nadbytečné pro níže uvedené posouzení a soudem přijaté závěry.
24. Správní spis byl soudu předložen toliko v kopii s vysvětlením, že originál je nedílnou součástí živého osobního spisu žalobce, který musí být kompletně k dispozici např. pro oprávněné instituce či pro případné přemístění vězně do jiné věznice. Na poskytnutém seznamu písemností ke kázeňskému řízení evidovaném pod č. j. VS-204238/ČJ-2021-800730 a ke kázeňskému trestu žalobce ze dne 18. 11. 2021 (chybně označenému „držení nepovolených věcí“ – pozn. soudu) jsou uvedeny (i) záznam o kázeňském přestupku, (ii) denní nařízení ředitele věznice Ostrov pro odsouzené na den 5. 10. 2021 a (iii) rozhodnutí o uložení kázeňského trestu odsouzenému (tj. prvostupňové rozhodnutí). Soudu bylo v rámci kopie správního spisu rovněž postoupeno napadené rozhodnutí, včetně záznamu o

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

vykonání trestu v termínu od 25. 11. 2021 do 2. 12. 2021. Dále žalovaná soudu předložila výpis z VŘV Ostrov ze dne 4. 8. 2021 a vyjádření zástupce vedoucího OVVaT npor. Š. ze dne 14. 2. 2022 k žalobcově žádosti o přezkoumání udělení kázeňského trestu vedeného pod č. j. VS-204238/ČJ-2021-800730. Z žalovanou předložených listin vyplynuly následující, pro věc relevantní skutečnosti.

25. Dne 5. 10. 2021 dozorce prap. P. Š. sepsal záznam o kázeňském přestupku žalobce. V popisu skutku se uvádí: *„Dne 05. 10. 2021 v 8:38 hodin jsem při prověrce početního stavu oddílu G zjistil, že odsouzený K. je oblečen do černých kalhotových pracovních montérek. Odsouzený K. porušil předpis o ústrojové kázni“*. Tímto měl odsouzený porušit § 28 odst. 1 ZVTOS. Bylo rovněž zaznamenáno následující vyjádření žalobce: *„Nesouhlasím s kázeňským trestem, kdy toho považuji účelové ze strany příslušníka 28487. Kdy mi nikdo nevysvětlil, kdy mohu nosit pracovní oděv a kdy ne. Kdy po dobu dvou let dodržuji pracovní cyklus. Nikdo mě neponaučil, nevysvětlil, kdy mohu nosit pracovní věci a kdy ne. Rád bych toto probral s vedoucím výkonu trestu nebo s ředitelem věznice. Pracovní doba je individuální a určuje jí pouze příslušník OVKT“*.
26. Poté ve správním spisu následuje vyjádření odsouzeného před rozhodnutím o uložení trestu datované 14. 10. 2021, v němž se uvádí: *„Dne 05. 10. 2021 jsem přišel na kolektiv G v cca 6:55, převlékl jsem se do ústavního oděvu. Myslím, že v cca 7.30 - 7.40 se ozval interkom, abych se připravil k odchodu do práce, že je potřeba jít na OVKT. Po ukončení sčítáku se nikdo neozval a já odešel na kondiční cvičení (oblečen do práce). Byla možnost, že by mě zavolali během kondičního cvičení. Nežádám advokáta.“*
27. V denním nařízení ředitele věznice Ostrov pro odsouzené na den 5. 10. 2021 se v čl. 19 uvádí, že žalobce byl toho dne přidělen k brigádnické činnosti (úklid OVKT) v časovém rozmezí 6.00 – 7.00, 11.30 – 12.30 a 17.00 – 17.30.
28. Následně dne 18. 11. 2021 vydala žalovaná shora popsané prvostupňové rozhodnutí o spáchání kázeňského přestupku. V odůvodnění žalovaná nejprve uvedla, že podkladem pro rozhodnutí o uložení kázeňského trestu byly veškeré listinné materiály [které ovšem nebyly nijak specifikovány – pozn. soudu]. Poté je odcitováno vyjádření žalobce ze dne 14. 10. 2021 před rozhodnutím. Dále se uvádí, že se nezakládá na pravdě argumentace žalobce o tom, že pracovní dobu určuje příslušník OVKT. Pracovní doba odsouzeného brigádníka na uzavřeném oddílu je stanovena v denním nařízení ředitele věznice, kde bylo stanoveno, že odsouzený K. byl zařazen na brigádnickou činnost s pracovní dobou od 06:00 do 07:00 hodin, dále od 11:30 do 12:30 a pak od 17:00 do 17:30. V pracovních kalhotách byl přistižen v 08:38, což není ani v přibližném časovém období k odchodu do práce. Odsouzený při prověrce početního stavu je povinen být řádně oblečen ve stanovené ústroji dle článku 26 VŘV Ostrov. Odcházet na sportovní aktivitu v pracovním oblečení není nikde povoleno. Odsouzený se domnívá, že byl vyzván k odchodu na pracoviště, tato domněnka je irelevantní. V případě, že by byl odsouzený odvolán k neodkladným úkonům na pracoviště mimo stanovenou pracovní dobu, byl by mu dán dostatečný časový prostor k převlečení do pracovního oděvu. Dále již v rozhodnutí následuje odůvodnění kázeňského trestu, který žalovaná považuje z výchovného hlediska za opodstatněný, když výše trestu byla stanovena nejen s ohledem na dosavadní průběh VTOS, především dle zásady závažnosti, ale i s přihlédnutím k výchovnému účinku pro odsouzeného a též s přihlédnutím k případnému vlivu na ostatní odsouzené. Odsouzený prozatím v průběhu VTOS byl 15x odměněn, 1x byl kázeňsky trestán.
29. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce dne 18. 11. 2021 stížnost rovnou do

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

formuláře prvostupňového rozhodnutí, kde je ručně dopsáno: „*podávám stížnost, délka trestu*“.

30. Žalovaná napadeným rozhodnutím stížnost žalobce zamítla, když uvedla, že spáchání kázeňského přestupku bylo dostatečně prokázáno. Odsouzený si podal stížnost proti výši trestu. Rozhodnutím o uložení kázeňského trestu odsouzenému řešitel postupoval dle § 56 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kde byla dodržena zásada přiměřenosti a stupňování, neboť odsouzený byl kázeňsky řešen dne 10. 11. 2021 kázeňským trestem umístění do uzavřeného oddílu na 5 dní s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení. O výši a druhu trestu rozhoduje zaměstnanec s kázeňskou pravomocí a ta ze strany zaměstnance nebyla žádným způsobem překročena. Druh a výše uloženého trestu odráží závažnost spáchaného kázeňského přestupku. Uložený kázeňský trest je úměrný závažnosti spáchaného přestupku. Kázeňská pravomoc nebyla překročena.
31. V projednávané věci je tedy předmětem soudního přezkumu napadené rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žalobcova stížnost proti prvostupňovému rozhodnutí o uložení kázeňského trestu žalobci za *úmyslné porušení povinnosti obsažené v § 28 odst. 1 ZVTOS a čl. 6 odst. 4 VŘV Ostrov*.
32. Podle žalobcova přesvědčení se tento svým jednáním spočívajícím v tom, že při prověrce početního stavu konané dne 5. 10. 2021 v 8:38 hod. byl oblečen do černých pracovních montérek, nedopustil kázeňského přestupku, za který mu byl uložen předmětný kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 7 dnů, s výjimkou doby stanovené pro plnění určených úkolů programu zacházení.
33. Soud ve svém posouzení vyšel zejména z následující relevantní právní úpravy a relevantní soudní judikatury.
34. Podle § 28 odst. 1 ZVTOS platí, že *odsouzený je ve výkonu trestu povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby, pracovat, pokud je mu přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k výkonu práce, plnit úkoly vyplývající z programu zacházení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu věznice. Dále je povinen dodržovat opatření a pokyny podle zvláštních právních předpisů k zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany*.
35. Podle § 46 odst. 1 ZVTOS *kázeňským přestupkem je zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu*.
36. Podle § 46 odst. 2 ZVTOS *za kázeňský přestupek lze odsouzenému uložit kázeňský trest. Kázeňský trest se neuloží, jestliže samotným projednáním kázeňského přestupku s odsouzeným lze dosáhnout sledovaného účelu*.
37. Podle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS kázeňským trestem je *umístění do uzavřeného oddílu až na 28 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení*.
38. Podle § 47 odst. 1 ZVTOS *kázeňský trest lze uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Před uložení kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se vyjádřil ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a důkazům o nich. Může uvádět okolnosti, které jeho vinu vyvracejí nebo zmírňují a na podporu svých tvrzení navrhnout provedení dalších důkazů sloužících k jeho obhajobě*.
39. Soud rovněž vycházel z následujících závěrů judikatury Nejvyššího správního soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

týkající se soudního přezkumu rozhodnutí o kázeňských trestech ukládaných podle ZVTOS.

40. Ustálenou judikaturu k požadavkům na rozhodnutí o kázeňském trestu shrnul Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 31. 3. 2022, č. j. 4 As 303/2021 – 35, bod [27] následovně: „Krajský soud v napadeném rozsudku rovněž správně odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2008, sp. zn. I. ÚS 1785/08, v němž se uvádí, že „na rozhodnutí o kázeňských trestech nelze klást nároky srovnatelné např. s rozhodnutím správního orgánu nebo soudu. V kázeňském řízení vystupuje významněji požadavek na flexibilitu rozhodování a snaha udržovat pořádek a bezpečnost ve věznicích v reálném čase.“ Na druhou stranu ovšem těmito důvody nelze ospravedlnit libovůli při rozhodování o kázeňských trestech, které začasté velmi intenzivně zasahují do právní sféry odsouzeného. Je tedy třeba trvat na tom, aby při veškeré neformálnosti a stručnosti rozhodnutí žalované obsahovalo základní důvody, proč bylo rozhodnuto určitým způsobem, zejména ovšem vypořádání námitek uplatněných odsouzeným při projednání kázeňského přestupku (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 As 309/2018 - 34).“
41. K požadavku na náležité objasnění okolností kázeňského přestupku a prokázání viny odsouzeného včetně jeho zavinění se vyslovil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 10. 11. 2021, č. j. 8 As 143/2020 – 37, bod [16] následovně: „Z § 47 odst. 1 zákona o výkonu trestu vyplývá požadavek na náležité objasnění okolností kázeňského přestupku a prokázání viny odsouzeného včetně jeho zavinění. Nutnost prokázání viny odsouzeného jako podmínky pro uložení kázeňského trestu stanoví rovněž § 58 řádu výkonu trestu [tj. vyhláška č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů – pozn. soudu], který též obsahuje podrobnosti projednávání kázeňského přestupku. Odpovědnost za náležité objasnění okolností kázeňského přestupku a prokázání viny odsouzeného přitom nese správní orgán, který o uložení kázeňského trestu rozhoduje. Dle § 3 správního řádu je povinností správního orgánu postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgán ukládající kázeňský trest tedy nese odpovědnost za řádné soustředění podkladů pro rozhodnutí a případně i odpovědnost za nesplnění této povinnosti (rozsudek NSS č. 9 As 338/2018 - 50, bod 14 a další tam uvedené rozsudky NSS).“
42. K formě zavinění se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018 – 50, bod [13] následovně: „Zákon o výkonu trestu nestanoví, o jakou formu zavinění se v případě kázeňského přestupku jedná. Pouze obecně zakotvuje požadavek zaviněného porušení povinnosti, pořádku či kázně. Vzhledem k povaze kázeňského přestupku se dle judikatury Nejvyššího správního soudu nabízí analogické použití právních předpisů upravujících podmínky odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudky ze dne 22. 2. 2017, sp. zn. 6 As 303/2016 - 37, a ze dne 5. 12. 2014, sp. zn. 2 As 101/2014 - 26). Takovému postupu nasvědčuje i § 55 odst. 1 zákona o výkonu trestu, podle něhož se uložním kázeňského trestu vyřizují též jednání, která mají znaky přestupků, pokud byly spáchány během výkonu trestu. Podle § 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, který byl platný v době jednání zakládajícího odpovědnost, postačí k odpovědnosti za přestupek zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Na toto pojetí zavinění ostatně navázal i současný zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (viz § 15 odst. 1). K odpovědnosti za kázeňský přestupek tak postačuje zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.“. V tomtéž rozsudku Nejvyšší správní soud rovněž uvedl následující: „Nejvyšší správní soud si plně uvědomuje obtížné postavení správních orgánů vykonávajících kázeňskou pravomoc nad odsouzenými, jakož i specifika daného řízení zakončeného žalobou napadeným rozhodnutím. Je mu znám též

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

konstantní názor Ústavního soudu, že na rozhodnutí o kázeňských trestech nelze klást nároky srovnatelné s rozhodnutími správních orgánů nebo soudů, neboť v kázeňském řízení vystupuje významněji požadavek na flexibilitu rozhodování a snaha udržovat pořádek a bezpečnost ve věznicích v reálném čase (viz např. usnesení ze dne 21. 10. 2008, č. j. I. ÚS 1785/08, nebo ze dne 4. 2. 2010, č. j. II. ÚS 3239/09). Jak však dále vyplývá z výše uvedené judikatury Ústavního soudu (jakož i z judikatury Nejvyššího správního soudu), i v takových řízeních je povinností správního orgánu náležitě zjistit skutečný stav věci, resp. řádně odůvodnit přijaté závěry (vedle výše uvedené judikatury viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 32/08 a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 83/2013 - 34, nebo ze dne 20. 2. 2015, č. j. 5 As 89/2014 - 25).“ (srov. bod [18] cit. rozsudku).

43. Z citované judikatury Nejvyššího správního soudu je patrné, že ačkoli soudy při přezkumu rozhodnutí o uložení kázeňských trestů odsouzeným dle ZVTOS nemají klást přepjaté požadavky z hlediska jejich formálních a obsahových náležitostí, neboť je z povahy věci nelze zcela srovnávat s rozhodnutími jiných správních orgánů (příp. soudů), tak i takováto „méně formální“ rozhodnutí o uložení kázeňských trestů musí plnit elementární požadavky na přezkoumatelnost odůvodnění rozhodnutí. Těmito elementárními požadavky je jednak srozumitelnost rozhodnutí, jednak dostatečné odůvodnění v rozhodnutí přijatých závěrů, které musejí mít oporu v náležitě zjištěném skutkovém stavu věci a musí vypořádávat námitky uplatněné odsouzeným při projednání kázeňského přestupku.
44. Ačkoli soud vnímá a respektuje důvody, pro které se obecně připouští nižší nároky na formální i obsahovou stránku rozhodnutí o kázeňském přestupku, než jak je tomu u „klasického“ správního rozhodnutí, tak v každém jednotlivém případě soud musí posoudit, zda odůvodnění napadeného rozhodnutí o uložení kázeňského trestu ob stojí z hlediska elementárních požadavků na přezkoumatelnost rozhodnutí. V situaci, kdy zákonodárce podrobil rozhodnutí o vybraných kázeňských trestech udělených odsouzeným během VTOS soudnímu přezkumu, pak benevolentnost soudu z hlediska požadavků na odůvodnění rozhodnutí ukládajícího kázeňský trest odsouzenému nesmí jít za hranice zachování práva odsouzeného na spravedlivý proces (rozuměj proces o kázeňském přestupku).
45. Soud se proto v první řadě zabýval otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, resp. prvostupňového rozhodnutí o uložení kázeňského trestu (dle ustálené judikatury z hlediska soudního přezkumu činí rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jeden celek – srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 – 56, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2021, č. j. 7 As 447/2019 – 60, bod [22]). Vzhledem k tomu, že žalobce v žalobě nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí explicitně nenamítal jako žalobní bod, soud hodnotil otázku přezkoumatelnosti pouze z hlediska, zda se nejedná o podstatnou vadu, která by soudu bránila přezkoumání napadených správních rozhodnutí v rozsahu žalobcem namítaného žalobního bodu, tedy nezákonnosti spočívající v tom, že se žalobce svým jednáním neměl dopustit porušení povinností, které mu bylo kladeno za vinu. Nejvyšší správní soud totiž v rozsudku ze dne 24. 2. 2021, č. j. 2 Afs 270/2019 – 36 připomněl, že „*krajský soud je oprávněn zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení, i když tyto nebyly žalobcem výslovně namítány, pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 - 4, publ. pod č. 2288/2011 Sb. NSS).*“.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

46. Po prostudování prvostupňového i druhostupňového rozhodnutí žalované, jakož i souvisejících listin týkajících se předmětného kázeňského přestupku, které byly soudu žalovanou postoupeny v rámci správního spisu, soud dospěl k závěru, že v tomto konkrétním případě napadené rozhodnutí ve spojení s prvostupňovým rozhodnutím je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a pro nedostatek důvodů.
47. Předně je třeba uvést, že žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu ke spáchání kázeňského přestupku pouze konstatovala, že „*spáchání kázeňského přestupku bylo dostatečně prokázáno*“. Poté se již zabývala pouze otázkou uloženého trestu, neboť si stížnost žalobce vyhodnotila tak, že si žalobce podal stížnost jen proti výši trestu. S ohledem na deklarované nižší požadavky na odůvodnění u tohoto typu rozhodnutí by bylo možné uvažovat o akceptovatelnosti takového strohého odůvodnění napadeného (druhostupňového) rozhodnutí (při absenci bližšího odůvodnění žalobcovy stížnosti proti rozhodnutí prvostupňovému) pouze za předpokladu, že by z hlediska přezkoumatelnosti obstálo samotné prvostupňové rozhodnutí. Tak tomu ovšem v posuzovaném případě nebylo.
48. Soud hodnotí jako nedostatečný již samotný výrok prvostupňového rozhodnutí v té části, v níž žalovaná kvalifikuje jednání žalobce jako kázeňský přestupek. V této části výrok zní: „*Svým jednáním výše uvedený odsouzený úmyslně porušil jednu ze základních povinností ve VTOS obsaženou v § 28 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb. a VŘV čl. 6 odst. 4, kdy odsouzený může nosit pracovní oděv a obuv pouze při pracovní terapii, pracích k zajištění každodenního provozu věznice nebo při odchodu na pracoviště...*“. Takto formulovanou povinnost, kterou měl žalobce porušit svým jednáním (tj. při prověrce početního stavu konané dne 5. 10. 2021 v 8:38 hod. byl oblečen do černých pracovních montérek), ovšem v žalovanou odkazovaných normách nalézt nelze.
49. Z již výše citovaného § 28 odst. 1 ZVTOS nepochybně vyplývá obecná povinnost pro odsouzené ve VTOS mimo jiné *dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu věznice*. Nutno předeslat, že povinnost plnit pokyny a příkazy zaměstnanců vězeňské služby se v případě předmětného kázeňského přestupku neuplatní, neboť žalobci nebylo v průběhu kázeňského řízení nikdy kladeno za vinu, že by svým jednáním (tj. že byl při prověrce početního stavu oblečen do pracovních montérek) neuposlechl pokynů či příkazů zaměstnanců vězeňské služby. S ohledem na obecnou formulaci povinnosti *dodržovat stanovený pořádek a kázeň* uvedenou v § 28 odst. 1 ZVTOS je třeba trvat na tom, aby pravidla chování vyžadovaná po odsouzených byla jasně stanovena, přičemž zpravidla se tak i děje ve vnitřním řádu věznice.
50. Ostatně i proto v posuzovaném případě výrok prvostupňového rozhodnutí společně s odkazem na § 28 odst. 1 ZVTOS odkazuje na čl. 6 odst. 4 VŘV Ostrov. Ovšem odkazovaný čl. 6 odst. 4 VŘV Ostrov neobsahuje jednoznačně formulované pravidlo chování pro odsouzené, na základě kterého by bylo možné důvodně učinit závěr o tom, že žalobce tím, že při prověrce početního stavu konané dne 5. 10. 2021 v 8:38 hod. byl oblečen do černých pracovních montérek, porušil zákonnou povinnost *dodržovat stanovený pořádek a kázeň*, resp. i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu věznice. Čl. 6 odst. 4 VŘV Ostrov totiž zní následovně: „*Pracovní oděv může odsouzený používat také při pracovní terapii, pracích k zajištění každodenního provozu věznice nebo při odchodu na pracoviště a zpět, pokud není stanoveno jinak*“. Podle názoru soudu je z citovaného znění čl. 6 odst. 4 VŘV Ostrov zřejmé, že tento jednoznačně nepředepisuje, že „*odsouzený může*

nosit pracovní oděv a obuv pouze při pracovní terapii, pracích k zajištění každodenního provozu věznice nebo při odchodu na pracoviště“, jak se nepřesně uvádí ve výroku prvostupňového rozhodnutí. Navíc tato interpretace čl. 6 odst. 4 VŘV Ostrov, se kterou přišla žalovaná ve výroku prvostupňového rozhodnutí, je nepřesná a neudržitelná i z toho důvodu, že užitím slovního spojení „*může nosit pouze při...*“ se vylučují všechny ostatní než tam uvedené případy, tedy i případy výkonu pracovní činnosti, což je zjevně nelogické.

51. Je třeba upozornit, že dle ustálené judikatury soudu nepřislší, aby za žalovanou dohledával v příslušných normách (v posuzovaném případě půjde zejména o VŘV Ostrov) další, ve výroku rozhodnutí o uložení kázeňského trestu neuvedené, povinnosti, které by žalobce svým jednáním případně mohl porušit a kterými by tak mohl být odůvodněn závěr o spáchání kázeňského přestupku a uložení kázeňského trestu. Soud v tomto ohledu odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2016, č. j. 7 Azs 322/2015 – 43, v němž kasační soud připomenul svou dřívější judikaturu, podle které správní soud nemůže „[...] nahradit chybějící důvody správního rozhodnutí. Ostatně chybějící argumentaci nemůže dodatečně doplňovat ani správní orgán například ve svém vyjádření k žalobě (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002 – 25, č. 73/2004 Sb. NSS).“ Soud tudíž nemohl přihlížet ani k žalovanou odkazovanému vyjádření zástupce vedoucího OVVaT npor. Š. ze dne 14. 2. 2022, resp. tam uvedeným důvodům, neboť toto vyjádření bylo vyhotoveno až po vydání prvostupňového i napadeného rozhodnutí.
52. Na tomto místě soud pro úplnost poukazuje na to, že jednoznačná pravidla určující, kdy odsouzení mohou být oblečeni v pracovním oděvu a kdy je to naopak zakázáno, nevyplývají ani z jiných odstavců čl. 6 VŘV Ostrov. O pracovním oděvu totiž v čl. 6 pojednává již pouze odst. 3, ze kterého ovšem vyplývá pouze to, že věznice (příp. zaměstnávající subjekt) poskytuje odsouzenému zařazenému do práce pracovní oděv a že v případě vyřazení z práce je odsouzený povinen pracovní oděv ihned vrátit. V odstavci 2 se pak sice v obecné rovině hovoří o tom, že odsouzený nosí výstrojní oděv podle pokynů pracovníků vězeňské služby a řádně se o něj stará, z čehož ovšem nelze jednoznačně dovodit limity nošení pracovního oděvu. Naproti tomu čl. 6 VŘV Ostrov v odst. 5 obsahuje jasná pravidla pro nošení vlastního (sportovního) oděvu, když uvádí, že tento oděv „*odsouzený nosí pouze při sportovní činnosti (při vycházkách) nebo sportovní zájmové aktivitě programu zacházení*“, z nichž lze dovodit, že v jiných než v tam uvedených případech odsouzení vlastní oděv nosit nemohou (soud ponechává stranou zvláštní případy úlevy od ústrojové kázně dle čl. 6 odst. 8 VŘV Ostrov, neboť o takový případ se v projednávané věci nejednalo). Takto jasně stanovené pravidlo ovšem čl. 6 VŘV Ostrov pro nošení pracovního oděvu nestanovuje.
53. Soud upozorňuje, že se z jeho strany nejedná o přepjatý formalismus či jakési „slovíčkaření“, neboť výše uvedené výhrady soudu je třeba vykládat v kontextu námitek žalobce, který se hájil tím, že pravidla pro nošení pracovních montérek nejsou jasně dána a že pracovní montérky běžně nosí (tedy mimo výkon pracovních činností, a to včetně okamžiků prověrek početního stavu) i jiní odsouzení, aniž by za toto své chování byli kázeňsky postihováni, resp. že i samotný žalobce v minulosti měl oblečeny pracovní montérky např. dvě hodiny před odchodem k pracovní činnosti a neměl s tím u dozorců žádné potíže. Uvedené platí o to více, že žalovaná se vůbec nezabývala tou částí žalobcových námitek uplatněných proti kázeňskému trestu, kde žalobce uváděl, že mu nikdo nevysvětlil, kdy může nosit pracovní oděv a kdy ne, a že v daný den byl přidělen k pracovní, resp. brigádnické činnosti. Žalovaná tak pominula podstatnou část žalobcovy

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

obransy, kterou řádně uplatnil před vydáním prvostupňového rozhodnutí, tudíž v tomto ohledu je dána nepřezkoumatelnost prvostupňového a potažmo i napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů.

54. Soud dále nesouhlasil s žalovanou v tom, že by bylo možné pominout žalobcovy námitky, kterými vysvětloval své oblečení do pracovních montérek, tedy že byl cca 7.30 až 7.40 hodin volán interkomem k odchodu do práce a že v pracovních montérkách zůstal pro případ, že by na pracoviště byl odveden později, což se v minulosti také stávalo. Žalovaná totiž uvedené tvrzení žalobce o tom, že byl vyzván k odchodu na pracoviště, označila za žalobcovu domněnku, která je irelevantní. Žalovaná ovšem ve správním spise nemá jedinou oporu pro závěr, že skutečně šlo pouze o žalobcovu domněnku, tedy že ve skutečnosti žalobce interkomem k odchodu do práce volán nebyl (jinak by se nejednalo o domněnku, ale o fakt). Při neobjasnění sledu událostí, jak k nim v případě žalobce dne 5. 10. 2021 skutečně došlo, je rovněž nedostatečný a zkratkovitý závěr žalované, že čas 8:38 hod není ani v přibližném časovém období žalobcova odchodu do práce. Bylo totiž nesporné, že žalobce dne 5. 10. 2021 byl přiřazen k brigádnické činnosti, kterou byl úklid OVKT a která se daný den měla opakovat. Pokud by byl žalobce skutečně interkomem volán cca 7.30 až 7.40 hodin k odchodu do práce (a tento pokyn by nebyl vůči žalobci později odvolán), pak by chování žalobce, který zůstal v pracovním oděvu, bylo pochopitelné, resp. ospravedlnitelné (za předpokladu, že by nedostal výslovný pokyn od zaměstnance věznice, aby se převlékl, což ovšem nebylo v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí žalovanou tvrzeno, resp. ve správním spise doloženo). Soud připouští, že se na tomto místě již pohybuje v oblasti domněnek, ovšem při absenci jakýchkoli skutkových zjištění, která by žalovaná učinila a uvedla v odůvodnění svého rozhodnutí, soudu nic jiného nezbyvá. Soud zdůrazňuje, že tímto nepředjímá, že skutková verze žalobce byla správná, resp. pravdivá, pouze upozorňuje na to, že nebyla zcela nepravděpodobná, proto se jí správní orgány měly náležitě zabývat a náležitě ji důkazně vyvrátit, pokud ji nechtěly akceptovat. To ovšem neučinily.
55. Soud rovněž poukazuje na to, že v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí postrádal posouzení otázky zavinění žalobce směrem k porušení právní povinnosti, které mu bylo kladeno za vinu. Přitom definičním znakem kázeňského přestupku je zaviněné porušení právní povinnosti uložené odsouzenému. V posuzovaném případě zákon nevyžaduje úmyslné zavinění, tudíž by postačovalo, aby žalovaná prokázala žalobcovo zavinění z nedbalosti. Jak již bylo uvedeno výše, žalobce se hájit tím, že se do pracovních kalhot oblékl poté, co byl interkomem volán k nástupu do práce, přičemž ten den žalobce skutečně byl vypsán k brigádnické činnosti opakovaně během dne. Povinností žalované tedy bylo prokázat bez důvodných pochybností, že žalobce vědomě chtěl porušit předepsanou ústrojovou kázeň, nebo že si byl vědom, respektive si vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měl a mohl být vědom toho, že pokud v danou dobu zůstane oblečený v pracovních montérkách, tak předepsanou ústrojovou kázeň poruší. Nic takového doposud prokázáno nebylo, tudíž ani v tomto ohledu neobstojí výrok prvostupňového rozhodnutí konstatující, že se žalobce úmyslně dopustil porušení svých povinností. Soud na tomto místě připomíná, že podle § 47 odst. 1 ZVTOS žalovaná měla povinnost náležitě objasnit okolnosti kázeňského přestupku a prokázat vinu žalobce.
56. Pokud žalovaná v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí bez bližší argumentace zohledňující okolnosti posuzovaného případu odkázala na čl. 26 VŘV Ostrov, tak k tomu soud uvádí, že dle výroku prvostupňového rozhodnutí žalovaná žalobce kázeňsky netrestala za porušení čl. 26 VŘV Ostrov, tedy za to, že by žalobce při prověrce početního

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

stavu konané dne 5. 10. 2021 v 8:38 hod. „*nebyl oblečen ve stanovené ústroji*“. Žalobce byl trestán za to, že nosil pracovní oděv jindy, než bylo dovoleno. Navíc, pokud žalovaná v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí uvádí, že „*odcházet na sportovní aktivitu v pracovním oblečení není nikde povoleno*“, pak soud, s odkazem na výše vyložený čl. 6 VŘV Ostrov, poukazuje na to, že žalovaná nevyjasnila, jakou povinnost by žalobce měl porušit, když zákaz odchodu na sportovní činnost v pracovním oblečení z čl. 6 odst. 4 VŘV Ostrov přímo nevyplývá.

57. *Obiter dictum* soud zejména pro rozptýlení případných pochybností zdůrazňuje, že výše uvedené posouzení činí výhradně na podkladě konkrétních okolností posuzovaného případu a že zde uvedené závěry nelze zobecňovat do té míry, že by mělo docházet ke zpochybňování ústrojové kázně odsouzených. Ústrojová kázeň je dozajista žádoucí a je-li jednoznačně vymezena ve vnitřním řádu věznice, případně jiné přípustné normě, pak její porušení nepochybně bude představovat porušení zákonné povinnosti dodržovat stanovenou kázeň, resp. i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu věznice ve smyslu § 28 odst. 1 ZVTOS, tudíž takové porušení kázně bude možné kázeňsky trestat (a nepochybně to bude i žádoucí k zachování pořádku ve věznici).

VII.

Rozhodnutí soudu

58. S ohledem na shora uvedené důvody soud výrokem II. tohoto rozsudku zrušil napadené rozhodnutí dle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro vady řízení dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť napadené ve spojení s prvostupňovým rozhodnutím shledal nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů. Soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil věc žalované k dalšímu řízení, v němž je žalovaná vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Soud přitom nepřistoupil ke zrušení prvostupňového rozhodnutí, aby žalovaná zůstala možností jí vytýkané vady řízení odstranit v druhostupňovém stádiu řízení, setrvá-li žalovaná i po novém posouzení na tom, že se žalobce předmětným jednáním dopustil kázeňského přestupku.
59. V dalším řízení bude třeba, aby si žalovaná vyjasnila, jakou konkrétní normu upravující nošení pracovního oděvu žalobce svým shora specifikovaným jednáním porušil, a poté doplnila skutkový stav ve shora popsáných otázkách rozhodných pro případný závěr o tom, že žalobce jednáním, které mu bylo kladeno za vinu, skutečně spáchal kázeňský přestupek. Žalovaná po doplnění skutkového stavu neopomine poskytnout žalobci možnost se vyjádřit ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a důkazům o nich (srov. § 47 odst. 1, věta druhá a třetí ZVTOS) a poté náležitě posoudit naplnění všech znaků kázeňského přestupku dle § 46 odst. 1 ZVTOS (tedy včetně zavinění), přičemž přihlédne i k § 47 odst. 1, věta první ZVTOS, podle kterého kázeňský trest lze uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. V případě, že žalovaná i po doplnění skutkového stavu a po novém posouzení předmětného skutku opět dospěje k závěru o spáchání kázeňského přestupku ze strany žalobce, pak své nové rozhodnutí řádně odůvodní, a to tak, aby obsahovalo alespoň základní důvody, proč bylo rozhodnuto určitým způsobem, a rovněž vypořádání námitek uplatněných žalobcem při projednání kázeňského přestupku.
60. Soud pro úplnost uvádí, že ve výroku tohoto rozsudku procesně nerozhodoval o případné nepřipustnosti žalobcova požadavku na zahlazení kázeňského trestu, neboť tento dílčí návrh se v důsledku zrušení napadeného rozhodnutí stal bezpředmětným.

*VIII.
Náklady řízení*

61. Výrokem III. tohoto rozsudku soud rozhodl o nákladech řízení. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. má právo na náhradu nákladů ten účastník, který byl v řízení plně úspěšný. V tomto řízení byl procesně úspěšný žalobce, ovšem podle obsahu soudního spisu žalobci žádné náklady řízení nevznikly. Žalobce totiž byl od zaplacení soudního poplatku zcela osvobozen a v řízení nebyl právně zastoupen. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Žalobce může ve věci náhrady tvrzené újmy způsobené vykonaným kázeňským trestem podat do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku žalobu k věcně příslušnému okresnímu soudu, a to tak, aby v této lhůtě žaloba došla k soudu příslušnému pro občanské soudní řízení.

Plzeň 8. února 2023

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu